

1885

1985

La finele anului 1985 a avut loc adunarea festivă dedicată împlinirii a 100 de ani de la crearea Operei Române din București și a 150 de ani de activitate lirică în România.

S-a dat citire Decretului Prezidențial prin care s-a conferit Ordinul „Meritul cultural”

Din hronicul Operei

1835. Elevii Conservatorului dramatic al Societății filarmonice (1833—1836), fondat de Ioan Cîmpineanu și Heliade Rădulescu, interpretează, pe scena teatrului Momulo, opera *Semiramida* de Rossini. Aceiași elevi cîntă, sub bagheta lui Ioan Wachmann, primul vodevil românesc. Printre „ucenici”, Eufrosina Popescu, viitoarea „divă” Marcolini a scenelor italiene. ● În seara de 31 decembrie 1852, mii de lumînări de seau se aprind în policandrele Teatrului cel Mare (Național) de pe Podul Mogoșoaiei. Se inaugura lăcașul ce va adăposti zeci de ani Opera Română. ● Ca urmare a avîntului revoluționar pașoptist, se înființează la București și Iași conservatoare lirice și dramatice (1864). În ziarul „Dîmbovița”, Pantazi Ghica scrie „Fără o școală de muzică, niciodată nu se va propăși teatrul muzical român”. ● 1868. Eduard Wachmann înființează prima orchestră simfonică. ●

Al. Odobescu, atent spectator al reprezentațiilor italiene, glăsuiește cu înfocare, gîndindu-se la comora muzicală a națiunii sale „Să se recunoască poporul în muzica sa, s-o guste și să tragă dintr-însa simțiri mari și nobile, căci aceasta este adevărata menire a muzicii”. ● Se afirmă viguros compozitori din toate ținuturile românești Gavril Musicescu, Gheorghe Dima, Ciprian Porumbescu, Iacob Mureșianu, Ion Vidu etc. ● Moment istoric. Stagiunea 1885—1886. Trupa română de operă, condusă de George Stephănescu, prezintă pe scena Teatrului Național operele lui Donizetti *Linda de Chamounix* și *Lucia di Lammermoor*. Este actul de naștere al Operei Române, căci ansamblul este, în fine, pe de-a-ntregul autohton. ● Celebrități ale muzicii vocale românești ale vremii: Grigore Gabrielescu, Zina de Nori, Dimitrie Popovici-Bayreuth, Hariclea Darclee, Ion Băjenaru etc.

● Se interpretează prime opere naționale. Eduard Caudella compune *Olteanca* (1879), *Fata răzeșului* (1881), *Hatmanul Baltag* (1882), aceasta pe libretul lui Iacob Negruzzi și I. L. Caragiale. ● *Feeria* lui V. Alecsandri *Sinziana* și *Pepelea* primește inspirată muzică a lui George Stephănescu. ● Drama lirică *Fata de la Cozia* (1880) prilejuiește un triumf componistic lui Al. Flechtenmacher, vechi colaborator al lui Alecsandri, autor a numeroase partituri care au impus melosul popular în transcripție cultă. ● 1902. George Stephănescu reorganizează trupa română de operă sub denumirea Societatea lirică română, pasul decisiv spre instituționalizarea formației sub oblăduirea statului. ● Tiberiu Brediceanu se adresează, înfiul, pentru operele sale, exclusiv creației populare, iar Dimitrie Cuculin aduce pe scena lirică mari teme și figuri mitice: *Agamemnon*, *Traian* și *Do-*

Operei Române

clasa I instituției sărbătorite.

Participanții la adunarea festivă au adresat o telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, Președintele Republicii Socialiste România.

Române din București

---

chia etc. ● La 8 decembrie 1921, George Enescu dirijează opera **Lohengrin** de Wagner, pentru inaugurarea Operei Române în sala Teatrului Lyric. ● Marii dirijori George Enescu, George Georgescu, Ion Nona Ottescu, Alfred Alessandrescu, Ionel Perlea, Dinu Lipatti. ● Generația „clasică” a interpreților lirici George Florescu, Florica Cristoforeanu, Jean Athanasiu, Romulus Vrăbiescu, G. Niculescu-Bassu, Traian Grozăvescu, D. Onofrei, Viorica Ursuleac, Elena Drăgulescu-Stinghe, Maria Cebotari etc. ● Afișul interbelic al Operei Române este deosebit de bogat. Văd luminile rampei operele **Năpasta** de Sabin Drăgoi, **Alexandru Lăpușeanu** de Al. Zirra, **Oedip** de George Enescu, **O noapte furtunoasă** de Paul Constantinescu, baletele **La piață** de Mihail Jora, **Priculiciul** de Zeno Vancea etc. ● La 31 ianuarie 1954, se inaugurează visatul lăcaș al

operei bucureștene. O strălucită serie de interpreți se află printre ctitori Petre Ștefănescu-Goangă, N. Secăreanu, Arta Florescu, Nicolae Herlea, Octav Enigărescu, David Ohanesian, Dan Iordăchescu, Cornel Stavru, Valentin Teodorian. La pupitru, Jean Bobescu, E. Massini. Regizori Jean Rînzescu, P. V. Coteșcu. ● Seriu acum pentru operă Tiberiu Olah, Laurențiu Profeta, Alfred Mendelssohn etc. Noi și valoroase creații se așază în repertoriul permanent **Răscoală** de Gheorghe Dumitrescu, **Pană** Lesnea **Rusaliim** de Paul Constantinescu, **Hamlet** de Pascal Bentoiu, **Bălcescu** de Cornel Trăilescu, **Interogatoriu în zori** de Doru Popovici. ● În anul conferirii Ordinului „Meritul cultural” clasa I, în repertoriul primei noastre scene lirice figurează majoritatea partiturilor din tezaurul creației universale, dar și numeroase lucrări origina-

le, ultima premieră fiind **Peer Gynt**, balet în două părți de Mihaela Atanasie. ● Săptămână de săptămână, lăcașul patronat spiritual de George Enescu invită iubitorii culturii naționale la spectacole demne de oricare scenă lirică a lumii. Noi serii de creatori au preluat torța cîntăreții Ludovic Spiess, Elena Simionescu, Dan Zancu, Florin Diaconescu, Marina Mircea, Lucia Țibuleac, Eugenia Moldoveanu, Silvia Voinea, Maria Slătinaru, Elvira Cîrje, Vasile Mărtinoiu etc., regizorii Hero Lupescu, George Teodorescu; coregrafii Doina Andronache, Tilde Urseanu, maestrul Oleg Danovschi; dirijorii Cornel Trăilescu, Carol Litvin, Lucian Anca; balerinii Ion Tugearu, Elena Dacian, Alexa Mezincescu, Aglae Gheorghe, Maria Cumbari...

Ionuț NICULESCU